Toelichting ‘Niets over ons, zonder ons’

Door haar ervaringen in de Amerikaanse psychiatrie, kwam eind vorige eeuw Judi Chamberlain op voor haar rechten. Vanuit de ‘psychiatric survivor movement’ kwam zij met de slogan die nog steeds wereldwijd gebruikt wordt: “Nothing about us, without us”.
Dit leidde uiteindelijk tot het VN-verdrag.

Wat is het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap?
Dit VN-Verdrag is een uitwerking van bestaande mensenrechten, met als doel een gelijkwaardige participatie van mensen met een beperking in de maatschappij.
Het is ook een aanscherping van het Algemene VN-Mensenrechtenverdrag uit 1948.
Het sluit discriminatie expliciet uit!
De term handicap is niet strak afgebakend. Dit verdrag beschrijft ook de gelijke rechten voor mensen met psychische kwetsbaarheid. Psychische beperkingen worden, ook in al het Nederlandse materiaal, overal nadrukkelijk genoemd.

Dit verdrag gaat verder dan letterlijke toegankelijkheid; het gaat ook over recht op gelijke behandeling en participatie, recht op eigen regie, op wonen, op inclusief onderwijs, op arbeid en over veel meer. En bijvoorbeeld ook over gelijke behandeling van vrouwen, van kinderen, van kinderen en ouders met problemen, over stigma, over recht op leven, over persoonlijke integriteit, toegang tot de rechter, over verhuizen en mobiliteit, over vrijheid van meningsuiting, over privacy, over gezondheid, rehabilitatie, werkgelegenheid, over een behoorlijke levensstandaard, over deelname aan het culturele leven, recreatie, vrijetijdsbesteding en sport.

Kortom, dit VN-Verdrag biedt kansen omdat het zo breed is.
Meer informatie vind je op: https://gewoongelijk.nl en https://nietsoveronszonderons.nl

Wat moeten gemeenten en organisaties doen?
Elke gemeente is verplicht om beleid te maken dat werkt voor alle inwoners. Gemeenten moeten een Lokale Inclusie Agenda maken die aansluit bij dit VN-Verdrag. Ze moeten ervaringsdeskundigen betrekken bij het ontwikkelen en uitvoeren van inclusief beleid.
Daarnaast bepaalt de Wet Goederen en Diensten dat elke dienstverlenende onderneming zich moet inspannen om bestaande hobbels weg te werken. Dat gaat over de concrete drempels, maar ook over de manier waarop mensen worden benaderd en in staat worden gesteld om volwaardig mee te doen in de samenleving.

De implementatie van dit VN-Verdrag
Om de stem van mensen met een beperking bij de invoering zo sterk mogelijk te maken, werken vijf organisaties samen in De Alliantie voor Implementatie van dit VN-verdrag.
De Alliantie bestaat uit: Ieder(in), Coalitie voor Inclusie, MIND, LFB en Per Saldo.
Het Rijk, De Alliantie, VNO-NCW, MKB Nederland en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) stelden het plan op voor de implementatie. Belangrijk hierin:

1. elke gemeente is verplicht te werken aan de invoering
2. elke gemeente is verplicht hier ervaringsdeskundigen bij te betrekken.

Belangenbehartigers zijn nodig om keuzes te sturen. De breedte van dit verdrag is immers ook de valkuil. Onwillige gemeenten kunnen zich al snel verschuilen achter iets dat ze toch al doen. De VNG ondersteunt de implementatie met een handreiking. En De Alliantie geeft trainingen. Meer informatie vind je op: www.iedereendoetmee.nl

Het projectteam van de VNG heeft de ‘Lokale Inclusie Agenda’ uitgewerkt in

Uitgangspunten
- Gelijkheid
- Solidariteit
- Autonomie
- Participatie

Thema’s
- Bewustwording
- Ontmoeting
- Toegankelijkheid

Levensdomeinen
- Onderwijs & Ontwikkeling
- Thuis
- Werk & Inkomen
- Vrije Tijd
- Vervoer
- Welzijn, gezondheid & Ondersteuning

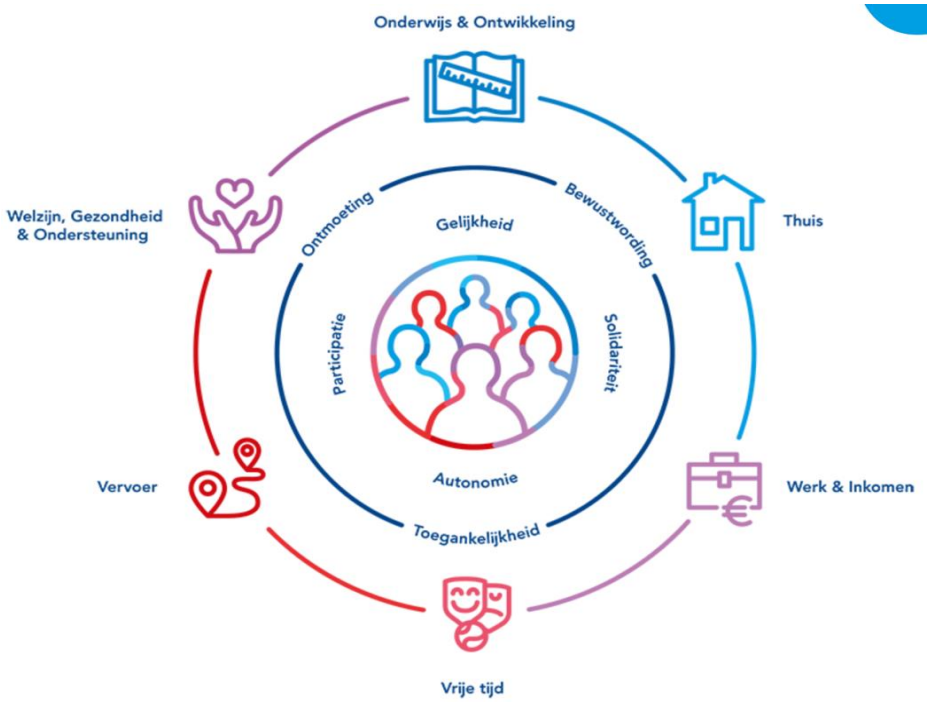

Wat houdt de training in?
In de training komen meerdere zaken aan de orde, zoals kennis over dit VN-Verdrag, inzicht in het besluitvormingsproces bij een gemeente en in de communicatievaardigheden van een ervaringsdeskundige. Je kunt hierbij ook actuele onderwerpen benutten waarover jouw organisatie lokaal overleg heeft. Ook en vooral geeft de training je handvatten om invloed te hebben op de noodzakelijke veranderingen.
Daarbij is onze ‘dubbele’ boodschap: pak je kans en heb tegelijkertijd een lange adem. Want processen veranderen heeft tijd nodig. Maar wachten tot het vanzelf gebeurt is geen optie!
De training duurt een middag en heeft een paar vaste onderdelen. Halverwege pauzeren we.

Na de training:
- weet je meer over het VN-Verdrag: wat er in staat en waarom het zo krachtig is;
- ben je je bewuster hoe jij invloed kunt uitoefenen:
  - op de juiste plek
  - op het juiste moment
  - met de juiste boodschap
  - met het juiste netwerk.